

und was zu ihm gehört oder zu ihm in Beziehung steht) sich erstreckend Gegens. एकदेशविवर्तिन्: ein Gleichniss Sāb. D. 672. PRATĀPAR. 78, b, 5. 8. Beispiel: रावणावप्रहृष्टात्मिति वाग्मतेन सः । अभिवृष्य मरुत्सस्य कृज्ञमेधस्तिरोदधे ॥ Sāb. D. 279, 20. fg. = RAGH. 10, 49. Hier werden parallelisiert: Kṛṣṇa und eine Wolke, Rāvaṇa und Dürre, Worte und Regen, Götter und Korn.

समस्थ adj. (f. आ) gaṇa ब्राह्मणादि zu P. 5, 1, 124. 1) bei einer geraden Zahl eintretend VARĀH. Brh. S. 30, 20. — 2) in guten, glücklichen Verhältnissen sich befindend Spr. (II) 1472. 3891. 6842. R. GORĀ. 2, 39, 6. — Vgl. सामस्थ्य, समसंस्थित und विषमस्थ.

समस्थली f. ebenes Land, Bez. des zwischen der Jamunā und der Gaṅgā belegenen Landes H. 949.

समस्या (von 2. अस् mit सम्) f. 1) Vereinigung, das Zusammensein, Zusammenbleiben: शाश्वाप्यामास ततः समस्या निशि HARIV. 8449. शनसूया० mit R. Gorā. 1, 3, 11 (समस्या die andern Ausgg.). 4, 45. मार्काएड़॒य० (०समस्या ed. Bomb.) MBh. 1, 323. गौरीव पत्या सुभगा कदाचित्क्वार्यिमप्यर्थतनूसमस्याम् NAISH. 7, 83. समस्या = संघटन BALA bei MALLIN. das. Vgl. समास्या. — 2) ein Vertheil, den zu ergänzen man einem Andern aufgibt, AK. 1, 1, 5, 7. RĀGA-TAR. 4, 618. Verz. d. Oxf. H. 87, a, 5. 123, a, 42. 211, a, 2, b, 9. 10. 217, a, 10. 261, a, 22. AUFRICHT in Z. d. d. m. G. 27, 31. Vgl. मेघदूतपाद० und समासार्थी.

समस्यार्थी f. = समासार्थी = समस्या 2) BHĀR. zu AK. 1, 1, 5, 7 nach ÇKDra. समस्वर् adj. (f. आ) denselben Ton habend RV. Pañt. 3, 17.

समकृ (von 1. सम्) tonloses adv. irgend, so oder so: सुरेवः समकृसति म सत्यैः RV. 5, 53, 15. क्रालैः समकृ दीनता० 7, 89, 3. भूरिभिः समकृ शृष्टिभिः० 8, 39, 14. 1, 120, 11. AV. 5, 4, 10. सिन्धौ समकृ संगमः 6, 24, 1. Nach Sāb. voc. eines adj. in der Bed. von प्रशस्ति, सधन u. s. w.

समकृ॒स् adj. v. l. für सुमकृ॒स् SY. I, 5, 1, 4, 5.

समक्षा f. Ruhm ÇABDAR. im ÇKDra. unter यशस् nach ders. Aut. समद्या. सैमा f. TRAI. 3, 5, 1. 1) ursprünglich wohl Sommer (vgl. im Zend *hama*; Halbjahr AV. 1, 35, 4. 2, 6, 1. समा: संवत्सुरान्मासान्० 3, 10, 9. — 2) Jahreszeit überh., Wetter: दारुणा KAUC. 93. 102. कल्प्याणीकृ समा भवति AIT. BA. 4, 25. सर्वं च समा च NIA. 9, 41. — 3) Jahr NIA. 11, 5. AK. 1, 1, 8, 20. H. 189. HĀR. 28. HALĀ. 1, 116. RV. 4, 57, 7. 10, 88, 5. 124, 4. AV. 5, 8, 8. 6, 73, 2. VS. 14, 19. 19, 46. 38, 28. 40, 8. AIT. BR. 2, 1. TS. 2, 3, 11, 5. 6, 1, 10, 4. ÇAT. BR. 4, 8, 1, 4. 5. 14, 8, 12, 1. ÇĀÑKB. GRUJ. 9, 41. M. 3, 40. 5, 53. 9, 76. 11, 25. 72. MBh. 1, 5945. 7651. 12, 9202. R. 1, 2, 18. 64, 20. 2, 34, 43. 90, 12 (99, 15 Gorā). RAGH. 12, 6. VARĀH. Brh. S. 8, 21. 69, 30. Brh. 7, 5. 8, 8. 9. RĀGA-TAR. 1, 273. 3, 272. 4, 123. 392. समा॒ समाम् Jahr für Jahr P. 5, 2, 12. समाते॒ M. 4, 26. ०निच्य adj. 6, 18. त्रिसमा॒: drei Jahre lang JĀÉN. 3, 254. दिव्य० BHĀG. P. 7, 3, 19. सहस्रसम adj. 4, 1, 4. — Vgl. पापसम, पुण्य०.

1. समांश (2. सम + अंश) m. ein gleicher Anteil: ०हृरित् DĀSAT. im ÇKDra. विभृत्य च । परस्परं समांशेन zu gleichen Theilen KATHĀS. 60, 245.

2. समांश (wie eben) 1) adj. gleiche Theile enthaltend SUÇA. 1, 163, 16. einen gleichen Anteil erhaltend M. 9, 157. ०कृ (f. समांशिका) dass. DĀSAT. im ÇKDra. — 2) f. आ Sida cordifolia RATNAM. 167.

समांशिन् adj. dass. DĀSAT. im ÇKDra.

VII. Theil.

समीस (2. स + मीस) adj. = मोसलै *fleischig* VARĀH. Brh. S. 68, 6.

समांसमीना (von समा॒ समाम्) adj. f. jedes Jahr kalbend P. 5, 2, 12. H. 1271. HALĀ. 2, 117.

समाकारै R. 1, 18, 8 in der Verbindung दीपानल० (am Ende eines Čloka) schlechte Lesart für ०शिवोपम der ed. Bomb. 16, 14.

समाकर्षण (von 1. कर्ष॑ mit समा॒) n. das Heranziehen, Ansichziehen Sāb. D. 300, 1.

समाकर्षित् (wie eben) adj. (schon aus der Ferne) anziehend: ein Geruch AK. 1, 1, 4, 20. H. 1390.

समाकारै (2. सम + 1. आ॒) adj. (f. आ) gleiches Ausschens, gleich: दिवाकार० (so ed. Bomb.) R. 1, 15, 8. गुञ्जाफल० SPR. (II) 346.

समाकुलै (von 3. कर॑ mit समा॒) adj. (f. आ) 1) erfüllt —, voll von, besetzt —, reichlich versehen mit (die Ergänzung im instr. oder im comp. vorangehend): न्ययोधै: MBh. 3, 2405. नैगमै: R. Gorā. 2, 90, 33. RT. 2, 16.

बीरभ्रिया R. Gorā. 5, 11, 10. क्रोधेन च विलापेन शोकेन च 3, 71, 3. भयेन RĀGA-TAR. 4, 445. लताजाल० MBh. 1, 1112. 3, 2404. शस्त्रवर्ष० (विरद्ध) 4075. 5891 (st. तुम ist vielleicht द्विज zu lesen). 8246. 3, 11333. 12106.

4, 692. 13, 2843. गावो वत्ससमाकुला: HARIV. 3883. 8263. 13908. R. 1, 5, 16 (9 Gorā.). 2, 34, 41. 37, 17. 73, 25 (97, 7 Gorā.). 81, 10. 94, 7. R. Gorā. 2, 28, 15. 18. 58, 6. 73, 15. 101, 40. 107, 18. 3, 17, 24. 61, 17. 4, 40, 47.

RAGH. 7, 24. SPR. (II) 3997. 7589. KATHĀS. 13, 16. 102, 60. RĀGA-TAR. 3, 228. PĀNKAT. 8, 21. क्रोधै R. Gorā. 1, 61, 13. शोक० 4, 20, 1. कन्दर्प० RT. 6, 8. बन्धुस्त्रेतु० SPR. (II) 3207. — 2) verworren, in Verwirrung gekommen, bestürzt: मर्ही MBh. 5, 105. पुरु R. 2, 40, 19. R. Gorā. 2, 40, 16.

20. मैन्य० 5, 60, 18. KĀM. NĪTIS. 18, 33. 35. वृष्णीति मो नेति समाकुलोऽभूत् RAGH. 6, 68. R. Gorā. 2, 101, 19. 111, 44. KATHĀS. 51, 30. मत्स॒ PĀNKAT. 45, 16. धर्मा: MBh. 3, 13011. महाभय wobet es drunter und drüber geht 6, 3235. in comp. mit dem, was die Verwirrung u. s. w. bereitet: शासमोद० SPR. (II) 2488. वृष्णिवात० geplagt von 2821. शायास० 1897. — Vgl. श्राकुल, पर्याकुल, व्याकुल, संकुल.

समाकन्दनै (von कन्द॑ mit समा॒) n. das Schreien, Rufen: ०गिर॑: — शिव शिव शिवेति SPR. (II) 127.

समाक्रमण (von क्रम॑ mit समा॒) n. das Beschreiten, Betreten, Besuchen PĀNKAT. BR. 24, 1, 9. सुसमाज० RAGH. 9, 18.

समाकारै (2. सम + अ॒) adj. von gleicher Silbenzahl R. Gorā. 1, 2, 20. 43.

समाकाराकारै m. eine best. Meditation VJUTP. 18.

समाक्षेपै (von 1. क्षिप॑ mit समा॒) m. das Mahnen an, in comp. mit der Ergänzung Sāb. D. 47.

समाज्या (von ज्या॒ mit समा॒) f. 1) Benennung, Name NIA. 12, 41. KĀM. 4, 2, 8. GĀM. 1, 30. MÜLLER, SL. 97. MUHR, ST. 2, 190. BHĀG. P. 5, 20, 36. 10, 39, 21. KUSUM. 64, 5. 9. SARVADĀRÇANAS. 129, 21. 137, 2. 3. COMM. zu ĀÇV. ČA. 5, 6, 23. 25. am Ende eines adj. comp. Verz. d. Oxf. H. 149, 6, 11. — 2) Deutung, Erklärung SARVADĀRÇANAS. 159, 14. fgg. — 3) Ruhm BHĀGURI beim Schol. zu H. 273. HALĀ. 1, 153.

समाज्यानै (wie eben) n. 1) das Nennen, Mittheilen: संबन्धस्य KĀM. NĪTIS. 17, 4. — 2) Erzählung, Bericht MBh. 12, 9155. — 3) Benennung, Name KĀTJ. ČA. 1, 8, 44. 9, 5, 32.

समाज्यायम् (wie eben) absol.: अङ्ग॑ die Glieder benennend AIT. BA. 1, 21.